

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ - Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΜΟΥ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ

The contribution of Lifelong Learning to the individual and social development of women - The case of my personal experience

Φωτεινή Κλάγκου, Υποψήφια Διδάκτωρ Προϊστορικής Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ, Πιστοποιημένη Εκπαιδεύτρια Ενηλίκων

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρουσία της γυναίκας στη Δια Βίου Μάθηση, κατά την περίοδο της αβεβαιότητας που διανύουμε, δηλώνεται με την ενεργή συμμετοχή της στην εκπαίδευση. Παρόλο που, όπως όλοι γνωρίζουμε, η επάνοδος στην Εκπαίδευση Ενηλίκων συνοδεύεται από πλήθος ανασταλτικών παραγόντων, η γυναίκα σήμερα, εισέρχεται δυναμικά στο πεδίο, αντιμετωπίζοντας τους διαταραχτές, τις ανασφάλειες και τις κοινωνικές αναστολές. Η δύναμη που αντλεί από τη διεκδίκηση του αυτονόητου δικαιώματος στην μάθηση, η αυτοπραγμάτωση που επακολουθεί και η καταξίωση στον προσωπικό και επαγγελματικό τομέα, είναι το αποτέλεσμα της προσπάθειάς της.

Λέξεις - Κλειδιά: Γυναίκα, Δια Βίου Μάθηση, Εκπαίδευση, Αυτοπραγμάτωση.

SUMMARY

The presence of women in Lifelong Learning, during the period of uncertainty we are going through, is indicated by her active participation in education. Although, as we all know, the return to Adult Education is accompanied by a number of inhibiting factors, the woman today, enters the field dynamically, facing hesitations, insecurities and social inhibitions. The power he derives from asserting his self-evident right to learning, the ensuing self-actualization and recognition in the personal and professional spheres, is the result of her effort.
Key - words: Woman, Lifelong Learning, Education, Self-Realization.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται από τις συνεχώς μεταβαλλόμενες κοινωνίες, απαιτούν εμπλουτισμένους γυναικείους ρόλους και ωθούν τη γυναίκα να εισέλθει στη διαδικασία της Δια Βίου Μάθησης.

Στις πέντε επιμέρους ενότητες της παρουσίασης, θα αναφερθούμε στα εξής:

1. Πώς οι γυναίκες αντιμετωπίζουν την εισαγωγή τους στην Δια Βίου Μάθηση.
2. Πώς οι άλλοι αντιμετωπίζουν αυτή την ιδέα.
3. Προβλήματα στην υλοποίηση του στόχου των γυναικών που εισέρχονται στην εκπαιδευτική διαδικασία ως ενήλικες.
4. Προσδοκίες των γυναικών και αποτελέσματα της εκπαίδευσής τους, και
5. Το παράδειγμα της προσωπικής μου εμπειρίας.

1. ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

Στην σημερινή κοινωνία, το άτομο επιθυμεί «να γίνει μέρος» του κοινωνικού γίγνεσθαι. Όλοι γνωρίζουμε τις δυσκολίες εισαγωγής μιας γυναίκας στην Εκπαίδευση Ενηλίκων, μετά από μακροχρόνια αποχή από τους χώρους μάθησης. Μεταξύ άλλων, έχει να διαχειριστεί την ψυχολογική της κατάσταση, το έλλειμμα χρόνου, το αίσθημα κατωτερότητας, το κύμα τύψεων, τη χαμηλή αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση. Ωστόσο, προσβλέπει στην ελπίδα για θετικές μελλοντικές εξελίξεις, που η εκπαίδευση συνεπάγεται.

2. ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΙΔΕΑ

Παρόλο που στην εποχή μας πολλές θέσεις έχουν κατακτηθεί, δεν έχουν εντελώς εκλείψει προκαταλήψεις, κοινωνικές συμβάσεις, προτεραιότητες και αποφάσεις που καθορίζουν τις επιλογές της γυναίκας. Συχνά το περιβάλλον παρουσιάζεται αποτρεπτικό στην ιδέα της Δια Βίου Μάθησης, εντείνοντας τις όποιες αναστολές της ενδιαφερόμενης.

Σήμερα το περιβάλλον ανταποκρίνεται περισσότερο θετικά και στηρίζει ή έστω δεν αποτρέπει τη γυναίκα από το να επιμορφώνεται και να διεκδικεί τη θέση που επιθυμεί μέσα στο οικογενειακό, στο επαγγελματικό και στο κοινωνικό περιβάλλον. Δεδομένου του ότι, ενίοτε, όλοι χρειαζόμαστε μια κατευθυντήρια ώθηση για να πραγματοποιήσουμε ένα βήμα προς την αναγνώριση, το υποστηρικτικό περιβάλλον αποτελεί βασικό παράγοντα για την όποια θετική εξέλιξή μας.

3. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΕΡΧΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΩΣ ΕΝΗΛΙΚΕΣ

Μερικές από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η γυναίκα στην υλοποίηση της Δια Βίου Μάθησης, είναι:

- Οικογενειακές υποχρεώσεις και κοινωνικές υποχρεώσεις (π.χ. παιδιά)
- Εργασία (αν είναι εργαζόμενη)
- Έλλειψη χρόνου
- Τύψεις (για το προβάδισμα που δίνει στον εαυτό της)
- Άγχος και ανασφάλεια (καταλαμβάνεται από αίσθημα αποτυχίας)
- Αγωνία (για το αν θα αντέξει την πρόκληση και αν θα καταφέρει να ολοκληρώσει τις σπουδές της)
- Πιθανές πιέσεις και έλλειψη υποστηρικτικού περιβάλλοντος

4. ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΟΥΣ

Η γυναίκα, με την συμμετοχή της στην Δια Βίου Μάθηση, ευελπιστεί να αποκομίσει γνώση αλλά και ενδυνάμωση και τόνωση της αυτοπεποίθησης, κυρίως όμως να «κατακτήσει» ατομική και επαγγελματική αυτάρκεια. Επιθυμεί να κατακτήσει:

Γνώση, δεξιότητες, αυτοεκτίμηση, έλεγχο της προσωπικής και επαγγελματικής καταξίωσης με την αναρρίχηση στα επαγγελματικά, θετική οπτική και διάθεση για περαιτέρω ανάπτυξη.

Αποτελέσματα που προκύπτουν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας Εκπαίδευσης Ενηλίκων είναι:

- Καλύτερη ψυχολογική κατάσταση
- Γνωσιακή επένδυση
- Περισσότερες επαγγελματικές ευκαιρίες
- Καλύτερες οικονομικές απολαβές
- Καλύτερες συνθήκες διαβίωσης

5. ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΜΟΥ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ

Ως δέκτης και της τυπικής και της μη τυπικής εκπαίδευσης αλλά και ως Εκπαιδεύτρια Ενηλίκων, αποτελώ ένα απτό παράδειγμα γυναίκας που εξελίχθηκε μέσα από την Εκπαίδευση Ενηλίκων.

Εμπλεκόμενη σε μια διαδικασία, στην οποία διαρκώς βρίσκομαι στη θέση της Εκπαιδύτριας και της Εκπαιδευόμενης, της Τυπικής και της Μη Τυπικής Εκπαίδευσης, σε ένα κυκλικό σχήμα διδασκαλίας και μάθησης, που αφενός με διευκολύνει στην κατανόηση των αναγκών και στον αναστοχασμό των όσων προσπαθώ να μάθω ή να μεταδώσω αφετέρου, με προκαλεί σε μια επιδίωξη συνεχούς επιμόρφωσης μέσα στη δυναμική της γνώσης που είναι χωρίς σύνορα.

Καταληκτικά, ατενίζοντας τον δρόμο που έχω διανύσει στην Δια Βίου Μάθηση, μπορώ να εκφράσω με απόλυτη βεβαιότητα ότι η επιλογή μου όχι μόνο άξιζε τον «κόπο», αλλά και να επιβεβαιώσω ότι η Δια Βίου Μάθηση είναι μια αδιαμφισβήτητη πολιτιστική αξία, που διευρύνει τους δρόμους της γνώσης και της προοπτικής και επιβάλλεται η περαιτέρω στήριξή της ώστε να προσφέρει τα αγαθά της σε όλους αυτούς που σήμερα και μελλοντικά την αποζητήσουν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η γυναίκα, η οποία επιλέγει να διευρύνει τους μαθησιακούς της ορίζοντες και καταφέρνει να υπερνικήσει όλους τους σκοπέλους της διαδρομής, κερδίζει την «αυτοπραγμάτωση», τον αυτοσεβασμό και την ισορροπία της μέσα στο προσωπικό, οικογενειακό και στο ευρύτερο πλαίσιο, όπου δραστηριοποιείται.

Δεν είναι ένας υπερήρωας, αλλά η γυναίκα δίπλα μας, γύρω μας, εμείς οι ίδιες.

Γενικότερα η γυναίκα που εξελίσσεται μέσα από την Εκπαίδευση Ενηλίκων, κατακτά:

- Προσωπική πραγμάτωση
- Επαγγελματική καταξίωση
- Οικονομική σταθερότητα
- Ποιοτική αναβάθμιση
- Ισορροπημένο άτομο μέσα από την αυτοπραγμάτωση
- Γυναίκα με συγκρομένη αντίληψη, ικανοποιημένη από τις επιλογές της
- Διαθέτει αυτοσεβασμό και απολαμβάνει εκτίμησης
- Διαθέτει ανεκτικότητα και σεβασμό στους συνανθρώπους της
- Αποδέχεται τις επιλογές των συνανθρώπων της
- Είναι ανοιχτή σε νέες μαθησιακές προκλήσεις
- Είναι μια χαρούμενη και ευτυχισμένη γυναίκα

Η κατακλειδα είναι: να μην φοβηθούμε να επανέλθουμε εκεί όπου σταματήσαμε και να κάνουμε μια νέα αρχή. Η όποια στάση και και αποχή από την μάθηση, βραχυχρόνια ή μακροχρόνια, να μην εκληφθεί ως αποτυχία, ατυχία ή κακοτυχία αλλά να γίνει παράγοντας ώθησης και επιθυμία για την κατάκτηση των στόχων μας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Βεργίδης, Δ., Κόκκος Α., (επιμ.), (2010), *Εκπαίδευση Ενηλίκων διεθνείς προσεγγίσεις και ελληνικές διαδρομές*, εκδ. Μεταίχμο, Αθήνα.

Καραλής, Θ., (2013), *Κίνητρα και εμπόδια για τη συμμετοχή των ενηλίκων στη Διά Βίου Εκπαίδευση*, ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ (Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων, Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας), Αθήνα.

Κόκκος, Α. (2004). Οι εκπαιδευτές ενηλίκων και η εκπαίδευσή τους, στο: *Εκπαίδευση Ενηλίκων*, 1, σσ. 12-23.

Rogers, A., (1999), *Η Εκπαίδευση Ενηλίκων*, μτφρ. Μαρία Κ. Παπαδοπούλου, Μαρία Τόμπρου, εκδ. Μεταίχμο, Αθήνα.